

دوره بازگشت و بیداری

- ۱- سبک دوره بازگشت بین و است.
 - ۲- از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری چیست؟
 - ۳- چرا شعر این دوره (دوره بیداری) برای عامه مردم قابل فهم است؟
 - ۴- چرا شعر دوره بیداری شعر را متناسب با زبان و فهم مردم عادی بیان کنند؟
 - ۵- شاعران دوره بیداری از لحاظ قلمرو زبانی بررسی نمایید؟
 - ۶- چرا دایره واژگانی شعر علاوه بر آنچه در گذشته بود در دوره بیداری گسترش یافت؟
 - ۷- واژه ها و اصطلاحات نو از چه زبان هایی و کشورهایی وارد زبان شعر دوره بیداری شدند؟
 - ۸- عواملی که در کم توجهی کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دوره بیداری است نقش داشته اند نام ببرید
- سوال های کلی
- ۹- شعر دوره بیداری را از سطح زبانی بررسی کنید؟
 - ۱۰- ویژگی های زبانی شعر دوره بیداری را بیان کنید.

سطح ادبی

- ۱۱- قالب هایی که در شعر دوره بیداری به کار برده می شد نام ببرید و توضیح دهید.
- ۱۲- در شعر دوره بیداری چه عاملی زمینه شعر نو را فراهم کرد؟
- ۱۳- استفاده از آرایه های ادبی در شعر دوره بیداری چگونه بود؟
- ۱۴- شاعران از دوره بیداری تخیلات چگونه بهره می گرفتند؟
- ۱۵- از نظر موسیقی و عروض شعر دوره بیداری چگونه است؟
- ۱۶- شعر دوره بیداری از نظر سطح ادبی بررسی کنید؟
- ۱۷- چرا در شعر دوره مشروطه مضامین و اندیشه های تازه وارد شعر شد؟
- ۱۸- نگرش شاعران و نویسندگان دوره بیداری نسبت به جهان چگونه است؟
- ۱۹- شاخص ترین درون مایه های شعر عصر بیداری را نام ببرید
- ۲۰- مفهوم آزادی در شعر دوره بیداری مترادف با چیست و به چه معناست؟
- ۲۱- وطن به چه معناست و کدام شاعران و نویسندگان دوره بیداری به آن توجه کردند؟
- ۲۲- چرا قانون و قانون مداری در سخن شاعران و نویسندگان دوره بیداری یافت؟
- ۲۳- بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چیست؟
- ۲۴- از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری چیست؟

۲۵- شاخص‌ترین شاعران دوره بیداری که توجه به مردم در اشعارشان داشتند چه کسانی بودند؟

۲۶- چرا به دانش‌ها و فنون جدید در دوره بیداری مورد توجه قرار گرفت؟

۲۷- شعر زیر از نظر قلمرو فکری بررسی نماید.

آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی،
تا مگر به دست آرم دامن وصالش را
در محیط طوفان زماهرانه در جنگ است
دامن محبت را گر گنی ز خون رنگین
فرخی ز جان و دل می کند در این محفل
سبک نثر دوره بیداری چگونه است؟

دست خود ز جان شستم از برای آزادی
می دوم به پای سر در قفای آزادی
ناخدای استبداد با خدای آزادی
می توان تو را گفتن پیشوای آزادی
دل نثار استقلال جان فدای آزادی
(فرخی یزدی)

۲۸- نثر دوره بیداری از نظر سطح زبانی بررسی نماید؟

۲۹- نثر دوره بیداری از نظر سطح ادبی بررسی کنید

۳۰- صنایع ادبی در نثر دوره بیداری چگونه است؟

۳۱- یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه چیست؟

۳۲- وضعیت داستان در دوره بیداری چگونه است یا وضعیت ادبیات داستانی دوره بیداری چگونه است یا داستان نویسی در دوره

بیداری چگونه است؟

۳۳- نثر دوره بیداری از نظر سطح فکری مقایسه کنید.

۳۴- محتوا و درون مایه نثر دوره بیداری چیست؟

۳۵- شاخه‌های ارزنده در نثر عصر بیداری که چشم نواز است، نام ببرید

۳۶- یکی از موضوعاتی بود که در نثر روزنامه‌ای بسیار مورد توجه قرار گرفت چه چیزی بود

۳۷- بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به چه موضوعی می پرداختند؟

۳۸- موضوعی در کنار **تعلیم و تربیت نوین و همگانی** بسیار مورد توجه نویسندگان دوره بیداری بوده است؟

خود ارزیابی (صفحه ۴۶ و ۴۷ کتاب درسی)

۱- شعر زیر را در دو سطح ادبی و فکری بررسی کنید (از هر سطح دو مورد).

از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند
آن گرد شتابنده که در دامن صحراست
داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو

شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
گوید چه نشینی که سواران همه رفتند
کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند

افسوس که افسانه سرایان همه خفتند

یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران

اندوه که اندوه گساران همه رفتند

تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند

۲- این سروده را در قلمرو ادبی بررسی کنید.

شکوه‌ها ز دست زمانه کردم	گریه را به مستی بهانه کردم
سیل خون به دامان روانه کردم	آستین چو از چشم بر گرفتم
از جفایت ای چرخ دون ننالم	از چه روی چون ارغنون ننالم؟
دزد را چو محرم به خانه کردم؟	چون نگریم ز درد و چون ننالم

عارف قزوینی

۳- متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را در دو سطح زبانی و فکری تحلیل کنید.

«اگرچه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده‌ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می‌کنیم که در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیرنظام احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد از آن یگه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر آشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و از خلقت های فوق العاده دانسته و کارهای امیرنظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود و عمارت و مرمت خرابی‌های دیگر که به زودی محال می‌نمود و همه در یک دوسال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.»

ناظم الاسلام کرمانی

سوالات تستی درس چهارم علوم و فنون ادبی (۳) پایه دوازدهم رشته علوم انسانی

طراح سوالات: خانم عفت خاکپور ناحیه ۳ تبریز

۱- سبک بازگشت، بازگشتی به دوره‌های و بود.

الف) هندی، خراسانی (ب) معاصر، عراقی (ج) خراسانی، عراقی (د) خراسانی، اصفهانی

۲- کدام گروه از شاعران به زبان پرصلابت گذشته وفادار ماندند؟

الف) ملک الشعرا بهار، ادیب الممالک فراهانی (ب) سید اشرف الدین گیلانی، عارف قزوینی

ج) ملک الشعرا بهار، عارف قزوینی (د) عارف قزوینی، ادیب الممالک فراهانی

۳- شاعرانی که به زبان کوچه و بازار شعر می‌گفتند به کدام قالب‌ها رغبت بیشتری داشتند؟

الف) قصیده و مثنوی (ب) مستزاد، چهارپاره، ترانه و تصنیف

ج) قصیده، مثنوی و مستزاد (د) ترانه، تصنیف، مثنوی و قصیده

۴- کدام گروه از نظر موسیقی و عروض به سنت‌های ادبی کمتر پایبند بودند؟

الف) گروه سنت‌گرا (ب) گروهی که مطابق زبان کوچه و بازار شعری سرودند.

ج) شاعران سبک عراقی

د) شاعران سبک هندی

۵- نگرش شاعران و نویسندگان دوره بیداری نسبت به جهان..... از کلی نگر و ذهنیت گرای به جزئی نگر و..... تغییر کرد.

الف) بیرون، واقع بینی ب) آخرت، عینیت گرایی ج) بیرون، عینیت گرایی د) بیرون، تخیلی

۶- کدام درون مایه شعر عصر بیداری مترادف با **دموکراسی غربی** است؟

الف) توجه به مردم ب) قانون ج) وطن د) آزادی

۷- از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری است.

الف) قانون ب) تعلیم و تربیت جدید ج) توجه به مردم د) وطن

۸- کدام گزینه نادریست است؟

الف) نثر دوره بیداری ، ساده و قابل فهم است. ب) ترکیب های عربی نا آشنا کمتری شود.

ج) نثر گزارشی و ساده می شود. د) نثر فارسی دوره بیداری قید و بند های نثر مصنوع و فنی را کنار نمی گذارد.

۹- اکثر نویسندگان دوره بیداری داستان را مطابق..... می نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات

داستانی..... نداشت.

الف) ذوق عامه مردم، جدید ب) ذوق خواص، جدید ج) ذوق عامه مردم، سنتی د) ذوق خواص، سنتی

۱۰- حقوق مدنی زنان در کنار..... بسیار مورد توجه نویسندگان بوده است.

الف) آزادی ب) وطن ج) تعلیم و تربیت نوین و همگانی د) قانون

۱۱- بیت زیر مربوط به کدام دوره است؟

"فرخی، زجان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال، جان فدای آزادی"

الف) دوره عراقی ب) دوره بازگشت و بیداری ج) دوره خراسانی د) دوره معاصر